

[https://fd.nl/economie-politiek/1320235/it-leverancier-oracle-claimde-miljarden-bij-rijksoverheid?utm\\_medium=social&utm\\_source=email&utm\\_campaign=SHR\\_ARTT\\_20191023&utm\\_content=economie-politiek](https://fd.nl/economie-politiek/1320235/it-leverancier-oracle-claimde-miljarden-bij-rijksoverheid?utm_medium=social&utm_source=email&utm_campaign=SHR_ARTT_20191023&utm_content=economie-politiek)

Rob de Lange  
Johan Leupen  
Tech en media

# IT-leverancier Oracle claimde miljarden bij Rijksoverheid

In het kort

---

Rijksoverheid is sinds 2015 in conflict met IT-leverancier.

Amerikaans bedrijf dreigde met een boete van €3,2 mrd.

CIO Platform Nederland heeft over dergelijke claims klacht ingediend bij Europese Commissie.

De Rijksoverheid is sinds 2015 verwickeld geraakt in een reeks ernstige conflicten met zijn Amerikaanse IT-hofleverancier Oracle. De Amerikanen hebben op enig moment gedreigd met een boete van €3,2 mrd wegens vermeend illegaal gebruik van Oracle-software door acht verschillende ministeries en overheidsdiensten. Ook claimt Oracle dat de Nederlandse overheid, net als alle andere zakelijke gebruikers, vanaf 2019 moet betalen voor de gratis open-sourcesoftware van Java. Dat blijkt uit onderzoek van het FD.

De verhoudingen zijn daarbij dusdanig verstoord geraakt dat het Rijk dreigde de ruzie voor de rechter te brengen, zo blijkt uit gesprekken met direct betrokken adviseurs en overheidsfunctionarissen. In maart 2016 waarschuwde de ambtelijke top ministeries en uitvoeringsinstanties zelfs om 'niet te vertrouwen op mondelinge toezeggingen' van Oracle-medewerkers. Hun routineuze tactiek is om te 'dreigen op basis van incompliance' en 'mogelijke licentieproblemen zo groot mogelijk te maken', aldus een vertrouwelijk memo dat is ingezien door het FD.

## Verzuurde relatie

De verzuurde relatie tussen Oracle en het Rijk, staat niet op zichzelf. Begin oktober sloegen de IT-bestuurders van ruim honderd grote bedrijven en instellingen in het FD alarm wegens het monopolistische gedrag en wurgcontracten van Oracle en andere grote softwarehuizen. Hun verdienmodel is om klanten afhankelijk te maken en hen daarna uit te knijpen met miljoenenclaims. Voor het CIO Platform Nederland is de maat vol en de vereniging van chieft information officers heeft een klacht ingediend bij de Europese Commissie.

### Onze reconstructie van een van de hoofdpijndossiers:

Op 24 november 2017 slaakt menig topambtenaar bij de Rijksoverheid een zucht van verlichting. Na een uitputtend conflict met Oracle is eindelijk een schikking overeengekomen. Achter de schermen heeft het dan ruim twee jaar hevig geknetterd.

Het Rijk heeft zich overigens fel verdedigd, en wist de miljardenclaim van Oracle in november 2017 grotendeels onschadelijk te maken via een schikking ter waarde van enkele miljoenen, zo melden vier anonieme bronnen die bij de onderhandelingen betrokken waren. De overheid heeft daarvoor externe adviseurs en advocatenkantoor Stibbe ingeschakeld. Op basis van deze ervaringen is sindsdien een kenniscentrum ingericht om de inkoopervaring van verschillende ministeries te bundelen en gezamenlijk terug te kunnen vechten.

## Te hoog opgelopen emoties

‘Het verdeel-en-heers-principe is heel erg lang opgegaan, maar wij hebben bruggen geslagen tussen de departementen en we kopen nu vaker centraal in’, aldus een ingewijde. De professionalisering neemt echter niet weg dat de relatie met Oracle op scherp kwam te staan. Onderhandelingssessies moesten regelmatig vroegtijdig worden afgebroken vanwege ‘te hoog opgelopen emoties’.

Ondanks de nieuwe verdedigingswal, zo geven alle betrokkenen toe, zijn de problemen niet voorbij. Ook nu loopt nog een aantal zaken waarbij softwareleveranciers claims neerleggen die zo complex zijn gemaakt, dat partijen pas na lang juridisch getouwtrek tot een vergelijk weten te komen. Nieuwe schikkingen zijn in de toekomst dan ook zeker niet uit te sluiten.

Uit het FD-onderzoek blijkt dat ruzie tussen publieke instellingen met grote leveranciers eerder regel dan uitzondering is. Het UWV, ziekenhuizen en de politie betaalden miljoenen bij schikkingen.

‘De Rijksoverheid is en blijft een belangrijke klant voor Oracle’, laat een woordvoerder weten. ‘Zoals bij iedere zakelijke relatie zijn er lopende en regelmatige onderhandelingen over een reeks aan zaken. De discussie over het gebruik van licenties is twee jaar geleden tot tevredenheid van zowel de Rijksoverheid als Oracle afgerond.’